

Prædiken til 11. søndag efter trinitatis

Luk. 7, 36-50

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas: En af farisæerne indbød Jesus til at spise hos sig, og han gik ind i farisæerens hus og tog plads ved bordet. Nu var der en kvinde, som levede i synd i den by. Da hun fik at vide, at han sad til bords i farisæerens hus, gik hun derhen med en alabastkrukke fuld af olie, stillede sig grædende bag ham ved hans fødder og begyndte at væde hans fødder med sine tårer og tørrede dem med sit hår, og hun kyssede hans fødder og salvede dem med olien. Da farisæeren, som havde indbudt ham, så det, tænkte han ved sig selv: »Hvis den mand var profet, ville han vide, hvad det er for en slags kvinde, der rører ved ham, at det er én, der lever i synd.« Jesus sagde da til ham: »Simon, jeg har noget at sige dig.« Han svarede: »Sig det, Mester!« »En pengeudlåner havde to skyldnere. Den ene skyldte fem hundrede denarer, den anden halvtreds. Da de ikke havde noget at betale med, eftergav han dem begge deres gæld. Hvem af dem vil så elske ham mest?« Simon svarede: »Den, han eftergav mest, vil jeg tro.« Jesus sagde: »Det har du ret i.« Og vendt mod kvinden sagde han til Simon: »Ser du denne kvinde? Jeg kom ind i dit hus; du gav mig ikke vand til mine fødder; men hun har vædet mine fødder med sine tårer og tørret dem med sit hår. Du gav mig ikke noget kys; men hun er blevet ved med at kysse mine fødder,

siden jeg kom herind. Du salvede ikke mit hoved med salve, men hun har salvet mine fødder med olie. Derfor siger jeg dig: Hendes mange synder er tilgivet, siden hun har elsket meget. Den, der kun får lidt tilgivet, elsker kun lidt.« Og han sagde til hende: »Dine synder er tilgivet.« De andre ved bordet begyndte at tænke ved sig selv: »Hvem er han, som endog tilgiver synder?« Men han sagde til kvinden: »Din tro har frelst dig. Gå bort med fred!« Lukasevangeliet 7,36-50

Gud. Tak, at vi alle er lige for dig – og at du tager imod os, som vi er. Amen.

Der fortælles en anekdote om en soldat. Han er blevet slemt såret i krigen. Han stønner og vander sig. Feltpræsten kommer hen til ham og siger: ”Hvad hyler du for – du har jo dine synders nådige forladelse”.

Vi stejler jo noget ved at høre, hvad vi synes er utroligt barske og bestemt ikke medfølelsefulde ord. På den anden side – så er det sådan set dét, præsten skal sige. Det er dét, han er sat og kaldet til at sige. Det er dét, han skal hilse fra Gud og sige. Det **er** kernen i kristendommen. Det er dét, det handler om. Men selvfølgelig ville det da ha’ klædt feltpræsten, hvis han havde vist lidt menneskelig omsorg på den anden vis, men det er en anden historie.

Men selv om vi kan have svært ved det, og selv om kritikere af kristendommen kun har hånden til overs for det, så er med ordet om syndernes forladelse det væsentligste sagt til soldaten, til kvinden i dagens evangelium og til hver eneste af os.

Det kan lyde frygteligt gammeldags, det med synd. Og mange tænker: ”Hvad i alverden skal jeg med syndernes forladelse? Jeg er da ingen synder!” Til det er der kun at sige: jo, det er du. For at være en synder betyder jo sådan set bare at være én, der ikke er fuldkommen i alle livets forhold – og som har fejlet eller svigtet i forhold til et medmenneske. Og hvem af os tør påstå, at

det har vi aldrig gjort?

Vi skal lægge mærke til, at der ikke spørges til, hvor stor den synd nu er, som vi har på lager. Om den er inden for tilgivelsens grænser, eller om den er utilgivelig. For den utilgivelige synd findes ikke for Gud. Guds tilgivelse er lige så grænseløs som Hans kærlighed. Det bliver netop soleklart i dagens tekst. Det er jo ikke sådan, at ham, der skylder det store beløb væk, får at vide, at – beklager, det er altså for meget, så stor en gæld kan ikke eftergives. Også de, der ikke hører til Guds bedste børn, kan tilgives. Af Gud, altså. Det er noget ganske andet med menneskers tilgivelse. Den skal man ikke sådan regne med at få foræret. Vi ved godt, at **vores** tilgivelse har sin begrænsning. Og, helt ærligt, der kan da være ting, som det vil være fuldstændigt umuligt at tilgive. Vold og overgreb på vores nærmeste, for eksempel. Her har jeg det selv sådan, at jeg tror, jeg ville nægte at tilgive. Her måtte en eventuel tilgivelse være op til Gud. Og for nu lige at komme kritikerne af kristendommen i forkøbet: så er det jo ikke sådan, at Gud bare tilgiver. Tilgivelsen forudsætter anger. Man skal selvfølgelig angre, hvad man har gjort, for at få tilgivelsen.

Guds bedste børn – dem hører hun vel ikke til, kvinden, der kommer masende ind i Simon Farisæers hus og vil vise Jesus sin kærlighed og taknemmelighed. Hun er ”en kvinde, der lever i synd”, som det hedder om hende – og det ved Simon Farisæer så udmærket god besked med. Men hvem hører så

til Guds bedste børn? Gør Simon? Gør vi?

I gudstjenestens begyndelse hørte vi fortællingen om Moses og det jødiske folk. De vandrer rundt i ørkenen i fyrre år på vej til det forjættede land. Endelig når de så langt, at de kan se ind i det. Og så får Moses at vide, at han slet ikke skal med ind i landet. Folket skal gå alene. Men Moses får lov til at gå op på Nebo bjerg og tage et kig ind i landet, ind i folkets fremtid. Og han fyldes med glæde, da han ser, hvor smukt det er. Og så fyldes han med ængstelse – for hvordan skal det nu gå dem, nu, da han ikke skal med, og de skal overlades til sig selv? Så gribes han af denne ubændige trang til at give gode råd, som kan komme over enhver. Og han holder en lang tale for dem om, hvad de må, og hvad de ikke må, og hvad de skal, og hvad de ikke skal. Og da han har talt længe og inderligt, kommer han i tanker om, at de nok slet ikke vil rette sig efter det alligevel. De kan nok ikke engang huske det. Så lader han alle de gode råd ligge og siger: ”Se, jeg stiller dig i dag over for livet og lykken, døden og ulykken, velsignelsen og forbandelsen. Så vælg da livet!” Dermed var det hele sagt. Det var det dengang, og det er det nu.

”Se, jeg stiller dig i dag over for livet og døden, lykken og ulykken, velsignelsen og forbandelsen. Så vælg da livet”. Og det lyder lige ud af landevejen og til højrebænet, for hvilken tåbe ville vel vælge andet? Men så nemt er det nu ikke. Se bare på Simon Farisæer: Hele sit liv har han faktisk været dybt optaget af at vælge den rette vej. Han har

skelnet mellem rigtigt og forkert, mellem rent og urent, mellem synd og fromhed, og han har egentlig aldrig været rigtigt i tvivl.

Men så er det, at Jesus kommer på banen. Og der er nogle, der påstår, at han er mere end en profet. De fleste farisæere afviser ham på stedet. Men Simon her må alligevel have haft sin tvivl, siden han har inviteret Jesus til middag for at finde ud af det. Er Jesus en profet eller en fudentast? Han, der er ven med toldere og syndere, han, der kaldes både frådser og dranker?

Vi må forestille os, at Simon ikke er helt stolt ved situationen, og samtidig må vi forestille os ham som en alvorlig og redelig person, der vil, at alt skal gå rigtigt for sig. En mand, der søger Guds vej og håber, at Jesus er én, der ved noget om dét, der skal komme. Måske kan han bringe Simon et skridt videre ad Guds vej. Måske ikke. Måske har Simon Farisæer det lidt som den gamle, kloge dronning i eventyret om prinsessen på ærten. Hun ved, hvad der sømmer sig for en rigtig prinsesse, og sådan én skal hendes søn giftes med. Så en aften, under et frygteligt tordenvejr, banker det på slottets port og uden for står en ung dyngvåd pige og påstår, at hun er en prinsesse. ”Det skal vi hurtigt få at se”, tænker dronningen, og så placerer hun den berømte ært under de mange madrasser og edderdunsdyner. Næste morgen klager pigen over, at hun ikke har lukket et øje, for hun har ligget på noget hårdt. Og så ved dronningen, at det er en rigtig prinsesse, hun har for sig, for kun en rigtig prinsesse

kan være så ømskindet.

Kriteriet for at være en rigtig prinsesse er altså, at man er ømskindet. Hvad mon kriteriet er for at være en rigtig profet? Profeter, som jøderne og vi kendte og kender dem fra Det gamle Testamente, er talerør for Gud. De henter både klarsyn og veltalenhed fra Ham. Så hovedkriterierne må have med de dele at gøre. En rigtig profet skal altså være klarsynet og vide, hvad der bor i folk, og så skal han kende Guds lov og overholde den til punkt og prikke. Sidst, men ikke mindst, skal han slå hårdt ned på enhver slendrian i forhold til loven og true overtrædere med al landsens ulykker. Klarsyn, strengthed og for dømmelse er altså lakmusprøven på en rigtig profet. Og så oprulles den scene, hvor Jesus i Simons øjne går i med begge ben. Jesus dumper simpelthen til profetprøven med et brag. Og det begynder med, at de får en uindbudt gæst.

En gadepige, en kvinde, der lever i synd, så det er klart for enhver, kommer brasende ind det fine farisæer-hus, hvor hun absolut *intet* har at gøre. En rigtig party crasher, som det hedder på moderne dansk. Og som hun dog opfører sig. Ikke et ord siger hun til goddag. Hun græder bare. Hun græder, så det drypper helt ned på Jesu fødder, som hun derefter tørrer med sit hår. Til sidst salver hun ham med den olie, hun har haft med. Og det er altså lige her, Simon mener at kunne se, at Jesus på ingen måde er en rigtig profet. Nej, for han lader helt uanfægtet kvindens tårer sejle ned over sine fød-

der. Han lader hende røre ved sig. Han lader hende tørre hans fødder i sit lange hår, som om han ikke ved, hvad hun er for én. Men i næste øjeblik skal det gå op for Simon, at han selv er blevet gennemskuet. Jesus har set hans foragt for kvinden og fanger ham på det forkerte ben med den lille historie om, at den, der får eftergivet den største gæld, elsker mest.

Lige her viser Jesus, at han er langt mere end en profet, og kvinden er uden at vide det kommet til at betegne ham som den, han virkelig er: Kristus. Den salvede. For det er, hvad Kristus betyder: Guds salvede. De kender hinanden, Jesus og den syndige kvinde fra gaden. Han ved udmærket, at hun er en synder – det er jo nemlig alle mennesker – og hun på sin side har fuld tiltro til, at hun kan komme til ham alligevel. Hans ord er hende så nær i mund og hjerte, at hun flyder over i en bekendelseshandling, der pludselig får Jesus til at fremstå som den, han er: Guds søn. Frelseren. Den, der tilgiver synder. For det er jo det, han gør til sidst. Han tilgiver hendes synd og sender hende bort med fred.

Det samme gør han for os. Hvis vi ellers vil lade ham gøre det. Hvis vi har erkendt, hvem *vi* er, og hvem *han* er.

”Hendes mange synder er tilgivet, siden hun har elsket meget. Den, der kun får lidt tilgivet, elsker kun lidt”. Sådan siger Jesus til Simon. Har hun elsket meget, denne kvinde? Ja – for hun begiver sig ind i kærlighedens

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
Fjord Alle 13
6950 Ringkøbing
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

rum, det rum, Jesus har skabt. Hun er bevæget og bevægelig og ved, at hun er et menneske, og at hun derfor har behov for tilgivelse. Hun har valgt livet i hele dets fylde – og det trækker så mange skyggesider med sig, at tilgivelsen er nødvendig. Hun har holdt om og holdt sig til og holdt af – mens Simon Farisæer bare har holdt igen og holdt afstand. Afstand til livet og kærligheden og tilgivelsen. Den, der ikke mener at have brug for tilgivelse, kender ikke livet. Så vælg da livet. Det er det, vi er sat til, det er det, der er menneskers opgave.

Men vi skal vide, at selv om vi vælger forkert, er vores valg uden konsekvenser over for Gud. Ikke over for mennesker – der har vores valg uendeligt mange og måske fatale konsekvenser. Men ikke over for Gud. Over for Gud bliver vi med at være det, vi er – Hans elskede børn, som vi blev det i dåben. Vi hører nemlig ligesom kvinden i fortællingen til Guds bedste børn. Bruger vi livet, som det var tænkt til at bruges, går vi ikke pletfri igennem. Men muligheden for syndens, for fejltrinenes tilgivelse, er givet os, fordi vi er mennesker, der hører Kristus til.

Som det hedder i Tom Kristensens digt ”Mannakorn” fra 1954:

For alt i livet,
som blev dig givet,
er lys og mørke
i sammenspil,
og har du vovet,
og har du lovet,

og har du svigtet,
så var du til.

Amen

Jan Schmidt

tidligere Tved, Helgenæs og Vistoft

Salmer:

743, 680, 397, 321, 439, 473, 10